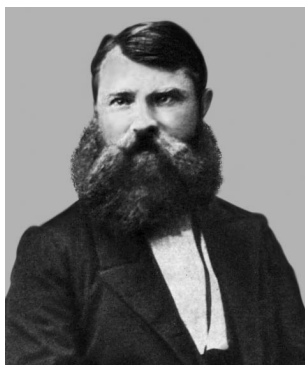

В. В. Отрощенко

Забелін Іван Єгорович

ЗАБЕЛІН Іван Єгорович (Забелин Иван Егорович; 17(29). 09. 1820, м. Твер, Росія – 31. 12. 1908 (13. 01. 1909), Москва) – російський історик, археолог, археограф. Член-кореспондент (1884), почес. чл. (1892) С.-Петербур. АН. Навч. у Преображен. сиріт. училищі (Москва, 1832–37), однак завершеної серед. шкіл. освіти не мав. Відтоді працював у «Оружейній» палаті; 1848–59 – Двірцевій конторі; 1859–76 – Імператор. археол. комісії; 1878–88 – голова Товариства історії і рос. старожитностей при Моск. університеті. Розкопував скіф. кургани у Катеринослав. (зокрема *Чортомлик*, Гермесів і Краснокут.) та Таврій. ([Козел](#), Велика та Мала Цимбалові Могили) губ., на Таман. п-ові. Результати узагальнив у праці «Древности Геродотовой Скифии» (С.-Петербург, 1866, вып. 1; 1872, вып. 2). Завершив археол. кар'єру розкопками Ольвії (1873). У 1871 Університет св. Володимира у Києві надав йому ступ. д-ра рос. історії. Один із організаторів, 1883–1908 – керівник Істор. музею в Москві. Наукові дослідження: історія Москви, особливості побуту рос. народу. На основі документів двірц. архівів і вивчення археол. колекцій написав нарис «О металлическом производстве в древней Руси» й «Историческое обозрение финифтяного и ценинного дела в России», відзначені преміями С.-Петербур. археол. товариства. 2001 у Москві видані «Дневники. Записные книжки» 3.

Основні праці

Опыты изучения русских древностей и истории. Т. 1–2. Москва, 1872–73; История русской жизни с древнейших времен. Москва, 1876. Ч. 1; 1897. Ч. 2; Материалы для истории, археологии и статистики города Москвы. Москва, 1884. Ч. 1; 1891. Ч. 2; История города

Москвы. Москва, 1902; Минин и Пожарский: «прямые» и «кривые» в Смутное время. С.-Петербург, 2005.

Рекомендована література

1. Кузьминский К. С. И. Забелин и его печатные труды. Москва, 1912;
2. Рубинштейн Н. Л. И. Е. Забелин. Исторические воззрения и научная деятельность // История СССР. 1965. № 1;
3. И. Е. Забелин: Библиогр. указ. Москва, 1988;
4. Ковальова І. Ф., Литовченко Л. А. І. Є. Забелін – дослідник скіфських царських курганів півдня Катеринославщини // Історія і культура Придніпров'я: Невідомі та маловідомі сторінки. Дн., 2004. Вип. 1.

Бібліографічний опис:

Забелін Іван Єгорович / В. В. Отрощенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17174>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).